

Komoplani

GLASILO KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

ŠT. 4 — X
APRIL 1961
CENA 10 DIN

VSEBINA:

F. dr. Jerovec — Finančni uspehi leta 1960	J. Strojani — Vi vprašujete — mi odgovarjamo
J. Ukmar — Razprava na DS	I. Sešek — Za smeh in razvedrilo
M. dr. Šiška — Nesrečam se lahko izognemo	— Fotoreporter
M. Vidmar — Sindikalna podružnica je pregledala svoje delo	V. Habjan — Personalne izpremembe
A. Koman — Posvetovanje o uporabi kemičnih vlaken	O. Lipovšek — V kinu »Induplati« bomo predvajali
J. Mayko — Nabava in prodaja	
F. Rebernik — Na mednarodni sejem v Leipzig	
— Kako smo delali	

Izdaja v 800 izvodih kolektiv tovarne »Induplati«. Odgovorni urednik Jože Klešnik. Tiskala in klišeje izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Pomlad...

Pozdrav 1. maju

Že sedemnajstič praznujemo v naši svobodni domovini najlepši delavski praznik, 1. maj. Povsem svobodno ga pravzaprav praznujemo šestnajstič, kajti 1. maj 1945. leta smo začeli šele dojemati vso veličino in pomembnost tega dne. Takrat smo bili še polni vtisov od prestanega trpljenja in grozot nemške in italijanske okupacije. Vendar smo se že takrat neizmerno radovali ob pogledu na ostanke premagane in v neredu bežeče nemške armade z globokim občutkom, da je napočil novi čas, čas svobode in nacionalnega preporoda.

Vsi naslednji prazniki 1. maja so bili vedno lepši, vedno bolj živi, vedno bolj veseli in razigrani. Veselili smo se stalne rasti naše osvobodjene domovine, njenega napredka v vseh panogah družbenega življenja. V tej rasti in razvoju nas ni zavrla nobena sila ali zapreka. Našega razvoja ni mogla zaustaviti niti gospodarska blokada tistih držav, od katerih smo pri našem naglem vzponu pričakovali največ gospodarske in moralne pomoči.

S stisnjenimi pestmi in neomajnim zaupanjem v naše vodstvo smo se v delo še bolj zagrizli in spo-

prijeli s skoraj nepremagljivimi težavami. Z neuklonljivo voljo, da se razvijemo iz zaostale agrarne dežele v moderno industrijsko državo, smo prebrodili tudi te težave. In danes, po šestnajstih letih borb in delovnih zmag, praznujemo naš veliki praznik 1. maj polni najlepšega razpoloženja. Kamor se ozremo, povsod vidimo le napredek in nagel vzpon. Zato se veselimo naših dosežkov v vseh panogah družbenega življenja. Ponosni smo na naše delo in gremo z vedrim čelom bodočnosti naproti.

Vsi ti uspehi pa so plod našega delovnega človeka, ki ne štedi z napor, kadar gre za izpolnitev novih nalog, globoko uverjen, da nam bo le vztrajno in zavestno delo lahko zagotovilo še lepše in boljše življenje.

Zato pozdravljamo naš 1. maj z radostjo v srcu in vedrim čelom. Zatakimo si za ta naš veliki praznik v gumbnico rdeči cvet, znak družbenega preporoda, in ga praznujmo zlasti letos, ob 20. obletnici vstaje, posebno svečano.

Naj živi 1. maj, praznik mednarodnega proletariata!

Naši finančni in ekonomski uspehi v letu 1960

Leto 1960 se za nas od prejšnjih let nekoliko razlikuje. Našim kapacitetam za gotove izdelke smo dodali 20 novih avtomatskih statev, kar je vplivalo na povečanje proizvodnje in njeno večjo vrednost. Razen tega pa smo spremenili naš dosedanji način nagrajevanja in smo uvedli nagrajevanje po kompleksnem učinku. Delavski svet je v juniju lanskega leta postavil merilo za razdelitev čistega dohodka v temle razmerju: 85 % čistega dohodka naj se porabi za osebne dohodke zaposlenih, 15 % čistega dohodka pa za sklade. Osebni dohodki naj bi pri tej razdelitvi dosegli povprečje na enega zaposlenega v mesečnem neto znesku 19 000 din.

Da bi dosegli navedeno povprečje mesečnih osebnih dohodkov, je bilo treba doseči potrebni dohodek, odnosno potrebni obseg proizvodnje. S povečano storilnostjo nam je to tudi uspelo. Kolektivu je z večjim prizadevanjem pri delu uspelo dvigniti rezultate do višine, ki so omogočili izpolnitev po delavškem svetu sprejetih sklepov.

Uspelo nam je izboljšati finančne rezultate v primerjavi z lanskim letom kakor tudi rezultate, ki

smo jih po planu predvideli. Poglejmo naslednje podatke:

	odnos do plana	odnos do leta 1959
celotni dohodek brez prom. davka	100,0 %	107,8 %
poslovni stroški	96,2 %	103,5 %
dohodek	107,6 %	116,3 %
čisti dohodek	105,6 %	111,6 %
za osebne dohodke	103,9 %	123,2 %
za sklade	116,8 %	73,0 %
število zaposlenih	98,0 %	100,0 %

Iz navedenih podatkov torej vidimo, da se je povečal celotni dohodek v večji meri kot stroški, kar pomeni povečano ekonomičnost v poslovanju.

Dohodek se je v celoti povečal bolj kot čisti dohodek, kar pomeni, da so se naši prispevki družbi močno povečali in da smo bili v letu 1960 družbeno bolj rentabilni kot prej. Iz podatkov tudi vidimo, da je bil dosežen večji celotni dohodek, in sicer za 7,8 % z isto delovno silo kot v letu 1959, kar nam pove, da smo bili produktivnejši kot prejšnje leto. Opazimo pa, da se nam je znižal znesek sredstev namenjen za sklade, kar je bila posledica povečanih osebnih dohodkov. Od 11,6 % povečanega čistega dohodka smo porabili za osebne dohodke 23,2 % več kot v prejšnjem letu in smo zato znižali sredstva za sklade v primeru z letom 1959.

Ce pogledamo rezultate, izračunane na enega zaposlenega, pa so bili v lanskem letu naslednji:

Pokazatelj	plan 1960	dejansko 1959	dejansko 1960	indeks na plan	
				na plan	na 1. 1959
celotni dohodek					
brez prom. davka	2096	1987	2142	102,1	107,8
dohodek	712	673	782	109,8	116,2
čisti dohodek	373	361	403	108,0	111,6

Podatki torej podkrepljujejo naše zgornje ugotovitve.

Tov, direktor s pomočjo zidnega lista pojasnjuje bilanco 1. 1960

Za osebne dohodke smo v l. 1960 porabili skupno 381 312 000 din. V tem znesku je tudi izplačilo kompleksnega učinka v znesku 54 213 000 din, medtem ko je znesek za prekoračevanje norm in učinek znašal 35 952 000 din. Za delovno dobo smo izdali 15 883 000 din. Vsi ti zneski so v bruto številkah. Neto je bilo izplačanih skupaj za leto 1960 242 993 000 din, kar predstavlja na plačane ure izračunani zaslužek v primerjavi z letom 1959 sledeče povečanje:

	1959	1960	indeks
Neto oseb. doh. na 1 plačano uro	73,25	92,73	126,6
mesečno za 208 ur	15 235	19 288	126,6

Osebne dohodke za plačano delo smo zvišali za 26,6 %, vendar s tem še nismo dosegli pravičnega sorazmerja do osebnih dohodkov drugih podjetij v stroki, kakor tudi do drugih podjetij na področju občine.

Za sklade za leto 1961 nam je ostalo iz čistega dohodka 64 447 000 din, kar ni veliko, organi samoupravljanja v podjetju bodo morali premisliti, kako bomo razpoložljiva sredstva smotrno uporabili. Predvsem sta pred nami dokončanje začete gradnje novih delavnic in rekonstrukcija menze poleg že obstoječih dolgoročnih obveznosti.

V letu 1960 je imelo podjetje težave z obratnimi sredstvi, ki jih je primanjkovalo predvsem zaradi slabega plačevanja računov s strani naših kupcev. Povprečno so nam bili kupci dolžni po 31 dni, kar je vezalo znatna obratna sredstva. Z zalogami smo bili preskrbljeni povprečno za 33 dni. Koeficient obračanja obratnih sredstev je bil dosežen v višini 3,72, kar je nekoliko nižje kot v l. 1959, vendar je koeficient

še vedno relativno dober. Pri poslovanju smo se posluževali 50,5 % lastnih obratnih sredstev, 20,6 % iz kreditov in 28,9 % sredstev dobaviteljev.

Upoštevajoč vse dosežene rezultate so se naši ekonomski pokazatelji v odnosu na l. 1959 dvignili za sledeče odstotke:

izkoriščanje osnovnih sredstev za . . .	10,2 %
iztrošenost osnovnih sredstev za . . .	3,0 %
stopnja mehanizacije za	2,5 %
ekonomičnost za	1,1 %
produktivnost za	20,3 %
rentabilnost vloženih sredstev za . . .	10,5 %
rentabilnost celotnega dohodka za . . .	7,9 %

Vse navedeno povečanje gre v našo korist, odnosno predstavlja za nas boljši finančni in ekonomski uspeh.

Neugodno za nas je le dejstvo, da se povečuje izraba naših osnovnih sredstev, predvsem strojnega parka. Povečana izrabljenost naših strojev postavlja pred nas vprašanje, koliko časa bomo še sposobni obdržati obseg proizvodnje na dosedanji višini brez delne zamenjave ali rekonstrukcije obstoječega strojnega parka.

Iz navedenih podatkov pa je razvidno, da je leta 1960 kolektivu uspelo finančne rezultate izboljšati, povečanje osebnih dohodkov, ki je bilo tekom leta izvedeno, pa ni bilo brez materialne in ekonomske osnove.

Sprememba v načinu nagrajevanja pa je po drugi strani pripomogla do boljših ekonomskih in finančnih rezultatov.

Finančni vodja

Razprava na delavskem svetu

Ob potrjevanju zaključnega računa za leto 1960 se je na delavskem svetu razvila zelo živahna razprava. Poglejmo, kaj je posamezne člane najbolj zanimalo.

Prvi se je javil k besedi Jože Česnik. Poudaril je nujnost zamenjave nekaterih starih tekstilnih strojev s sodobnejšimi. Zanima ga, kakšne so objektivne možnosti za rekonstrukcijo.

Na vprašanje je odgovoril direktor podjetja in poudaril več ali manj znano dejstvo, da leta 1961 teh problemov v večjem obsegu še ne bomo mogli urediti. Iz zaključnega računa je razvidno, koliko imamo na razpolago sredstev. Letos moramo najprej dograditi in spraviti v red že začete, a še nedokončane investicije — delavnice in obrat družbene prehrane.

Ker se v podjetju mnogo govori o tem, da nove delavnice ne bodo služile prvotnemu namenu, temveč proizvodnji nekih izdelkov iz umetnih mas, je Drago Mrdjenović prosil za natančnejše pojasnilo.

Tov. direktor je rekel, da smo o tem vprašanju res že razpravljali na sejah upravnega odbora in tudi na eni zadnjih sej delavskega sveta. Vznikla je namreč misel, da bi si z razmeroma majhnimi investicijami lahko povečali dohodek z izdelovanjem raznih artiklov široke potrošnje iz umetnih mas. Zadnje potovanje v Nemčijo, ki je imelo namen osvetliti tudi to vprašanje, pa tako proizvodnjo demantira, vsaj za tako veliko podjetje, kot je naše. Ena sama manjša obrtna delavnica lahko s temi izdelki založi tržišče cele Jugoslavije. Delavnice torej ostanejo delavnice.

Kosca Lada je zanimalo vprašanje razvoja konfekcije v podjetju in naših prodajal. Jože Mavko, vodja komercialnega sektorja, pa je povedal, da se naši konfektionirani izdelki čedalje bolj uveljavljajo na tržišču. Garnitur nadprtičev na primer sploh ne moremo sproti narediti. Tudi po drugih lepih in lepo

opremljenih izdelkih je veliko povpraševanje. Ta ugotovitev, ki je vsekakor zanimiva, nam narekuje, da naši konfekciji posvetimo še večjo pozornost. V Ljubljani bomo 1. maja odprli trgovino, ki bo, po vseh izglelih sodeč, znatno pripomogla k nadaljnjemu približevanju naših izdelkov potrošniku.

Zasedanju DS je prisostvoval tudi Zdravko Troha, sekretar Občinskega komiteja ZK. Po pozdravnih besedah se je v jedrnatih besedah dotaknil novih gospodarskih predpisov. Največjo pozornost morajo organi samoupravljanja posvetiti delitvi dohodka. Zasigurati zadostna sredstva v skladih podjetja za nemoten razvoj in materialno čimbolj zainteresirati vsakega proizvajalca predstavlja vprašanje, ki terja

Člani DS in gostje med zasedanjem

hitro, preudarno rešitev. Izrednega pomena za razvoj gospodarstva so tudi novosti v zvezi z izvozom ter novosti v bančnem sistemu.

Drago Mrdjenović hoče še eno pojasnilo o delavnicah. Bodo letos gotove?

Da, bodo, je dejal Franc dr. Jerovec. Po današnjih potrditvi zaključnega računa imamo sredstva zopet na razpolago. Tudi menza bo letos gotova. V smislu sklepa enega zadnjih zasedanj DS bomo dali lahko tudi takoj na razpolago tista 2 milijona dinarjev prosilec — našim delavcem — kot kredit za dograditev svojih stanovanj.

Tudi Lado Kosec se še enkrat oglasi z vprašanjem, zakaj ni bila formirana III. stanovanjska zadruga.

Ivan Deržič je odgovoril, da za tretjo stanovanjsko zadrugo ni bilo interesentov. S tem pa seveda še ni rečeno, da nimamo stanovanjskih težav, poudariti moramo le, da sedanji sistem zadružne gradnje našim delavcem ne ustreza. Prav tako se je dotaknil tudi važnega vprašanja, to je izdelave novega pravilnika o nagrajevanju. V tem smislu so priprave v teku in se bomo morali o teh vprašanjih še temeljito pogovoriti. Ne smemo tudi pozabiti na »do nadaljnega odloženo« iskanje ustreznega prostora za DID. Lanska anketa nas je opozorila, da je vprašanje postavitve doma za otroško oskrbo pri naših ženah-delavkah zelo pereče.

Ker je bil kot gost na zasedanju DS tudi Vido Bajec, predsednik Občinskega sindikalnega sveta, je vprašal Pavle Vidergar, zakaj je treba plačevati pri gradnjah stanovanjskih hiš komunalni prispevek v višini do 10 % od predračunske vsote. Po njegovem mnenju je to veliko breme za delavca in povzroča veliko razburjenje.

Vido Bajec mu je pojasnil, da je imel komunalni prispevek v širšem pomenu veliko vlogo. Bo pa verjetno znižan ali celo ukinjen. Za člane Zveze borcev je že znižan na stopnjo 2 %. V nadaljevanju se je zavzemal za blokovni sistem gradnje stanovanj, ker je cenejši, še posebej, če delavci sami sodelujejo pri

gradnji. Prav tako se tudi občutno poceni in poenostavi ureditev komunalnih naprav. Predlagal je tudi uvedbo kolektivnega varčevanja, s pomočjo katerega bi lahko hitreje in ceneje prišli do stanovanj.

Obširna debata se je razvila tudi o našem domu v Umagu. Mnenja pa so bila deljena. Za in proti regresu, če bomo regres dali, kdo ga naj uživa, ali kaže že letos vršiti menjavo uslug z drugimi domovi ali počitniškimi skupnostmi, vprašanje personala, ki ga je bilo lani po splošni oceni preveč itd. Na najboljši odmev je naletelo mnenje Jerana Tomaža: Dom smo zgradili z lastnimi sredstvi in velikimi težavami. Naš delavec, ki prebije leto in dan v prahu in drugih zdravju škodljivih pogojih, je oddiha potreben. Zato moramo najti čimbolj pametno rešitev in nam ne sme biti žal tistih pol milijona dinarjev za kritje izgube, če hočemo omogočiti res pretežni večini članov kolektiva prijetno in poceni letovanje.

Venčeslav Perko je vprašal, kaj je bilo narejenega v zvezi z izobraževanjem kadrov.

Ivan Deržič je nato pojasnil, da imamo sedaj zbrane vse želje naših delavcev za strokovno usposabljanje in da se bo že februarja ali marca pričel prvi tečaj (tečaj za kvalificirane tekstilne delavce je res že pričel z delom 19. marca).

Vinko Kern je sprožil vprašanje formiranja obratnih delavskih svetov. Člani DS so bili enotni v tem, da bo do formiranja obratnih DS nujno moralo priti čim preidemo na decentralizirani sistem nagrajevanja in na prenos drugih kompetenc centralnega delavskega sveta na obrate, oziroma proizvodne enote.

Ob koncu zasedanja je delavski svet sprejel na predlog dr. Jerovca še sklep, da se iz nerazporejenih sredstev razporedi v sklad skupne porabe 14 milijonov dinarjev in v sklad osnovnih sredstev 7 milijonov dinarjev. Za pogostitev ob »Dnevu žena« pa so člani potrdili predračun naših žena v višini 140 000 dinarjev.

J.

Sindikalna podružnica je pregledala svoje delo in si postavila nove naloge

V petek, dne 24. III. 1961, so se ob 14. uri v Kino Induplati zbrali delegati in gostje na 15. redni letni skupščini sindikalne podružnice Induplati Jarše. Udeležba je bila polnoštevna, saj se je od 150 vabljenih odzvalo vabilu 128 delegatov. Poleg domačih gostov se je naše letne skupščine udeležila le tov. Bevk Francka, poslanka republiškega Zbora proizvajalcev. Zelo nas je začudilo, da se kljub vabilom nihče od predstavnikov občinskega in okrajnega sindikalnega sveta ni udeležil naše skupščine. Med diskusijo so delegati ta izostanek tudi kritizirali.

Tov. Perko Venčeslav, dosednji predsednik naše podružnice, je poročal o delu izvršnega odbora v preteklem letu. V svojem poročilu se je dotaknil proizvodnje, ki se je v preteklem letu precej povečala, saj smo konec leta 1959 pognali 20 novih avtomatskih stavev, dalje nabave surovin, ki je prav sedaj zelo kritična, saj v vsej Jugoslaviji primanjkuje bombaža, prodaje, nove politike nagrajevanja, organizacijskega dela itd. Poročilo je bilo izčrpno, tako da so se prisotni dobro seznanili z vsebino njihovega dela v preteklem letu.

V diskusiji so delegati najprej obravnavali vprašanje, kako reševati stanovanjske probleme, ki jih je iz dneva v dan več. Težave so tudi zaradi tega, ker imamo tovarniška stanovanja zasedena od delavcev, ki že dolgo niso pri nas zaposleni. Iskati pa moramo oblike čim hitreje gradnje novih stanovanj.

Delegati so izjavili, da obč. ljudski odbor Domžale ni našel najboljših oblik za rešitev stanovanjskega problema, ko je uvedel komunalni prispevek na individualno gradnjo stanovanjskih hiš. Marsikateremu denar, ki bi ga moral plačati občini kot prispevek, služi kot osnova, da se odloči za gradnjo. Res je, da so majhne enostanovanjske hišice dražje, toda v vsaki vasi tudi ne moremo graditi blokov. Naše podjetje je v dveh letih za gradnjo stanovanj prispevalo 8 milijonov dinarjev. Tako je dobilo 30 družin svojo streho nad glavo.

Delegati so se zanimali tudi za to, kakšne načrte ima za letošnje leto center za izobrazbo. Tov. Strojani je odgovoril, da so programi za delo v letošnjem letu že pripravljani. Prav sedaj se je pričel tečaj za pomočnike vseh proizvodnih obratov, v aprilu in maju pa bodo tečaji za polkvalifikacijo, katerega bodo obiskovali vsi delavci, ki so pri nas zaposleni nad tri leta. V jeseni bo tečaj za kvalifikacijo. Nekaj se jih zanima tudi za tečaj za visoko kvalifikacijo, vendar se sedaj še ne bo vršil, ker je premalo interesentov.

Na vprašanje, kaj je z novim sistemom delitve osebnega dohodka, je odgovoril tov. direktor. Naše osebne dohodke bomo lahko dvignili le s povečanjem proizvodnosti, toda proizvodnost moramo dvigati z istim številom zaposlenih, ne pa s povečanjem števila zaposlenih. Delili bomo verjetno tako, da se bo osebni dohodek razdelil med obrate, ki ga bodo nato

razdelili sami med seboj kot se jim bo zdelo najbolj pravilno.

Vprašanje, kako je z dobavo surovin, je obrazložil tov. Mavko. Trenutno je oskrba z bombažem in konopljo zelo kritična, saj ju primanjkuje v vsej Jugoslaviji. Če pa se nam že ponudi kakšna prilika za nabavo, največkrat nimamo sredstev, ker je poravnava računov od strani odjemalcev zelo neredna.

Delegati so tudi vprašali, kaj je s strojnimi parkom v tkalnici in če so kakšne možnosti za rekonstrukcijo. Tov. Rebernik, ki se je pretekli teden prav zaradi tega mudil v Leipzigu, je rekel, da trenutno ni mogoče nabaviti strojev, ki jih mi potrebujemo. Na razpolago so samo gladke statve, medtem ko bi mi potrebovali statve za pestro tkanje. Omenjene stroje trenutno pripravljajo le v Češki. Ti pa se bodo lahko dobili šele leta 1965.

Našo skupščino je pozdravila tudi tov. Bevkova. Dotaknila se je novega sistema nagrajevanja, izobraževanja delavcev itd. Med drugim je predlagala, da naj bi naše dolgoletno pereče vprašanje, ustanovitev otroškega vrta, rešili skupno s Papirnico Količevo, ki ima iste težnje.

Postavljeno je bilo še več vprašanj, na katera so prizadeti odgovorili kolikor mogoče obširno. Nato je kandidacijska komisija objavila predlog delegatov za novi IO sindikalne podružnice, kateri je bil soglasno sprejet. V novi IO sindikalne podružnice so bili izvoljeni: Mirko Kašnik, Otmar Lipovšek, Pepca Jere-

Tov Perko poroča o delu sindikalne podružnice

tina, Janez Bartol, Lado Zabukovec, Venčeslav Perko, Franc Golob, Majda Skrinjar, Marija Dermastja, Jože Kobilica, Marica Cerar, Slavko Hribovšek in Vida Hren.

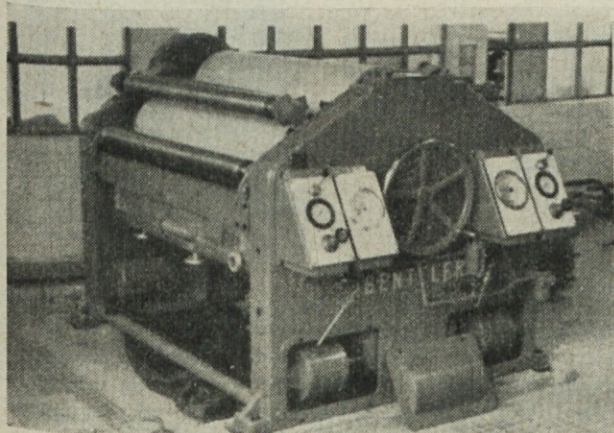
V imenu delovnega kolektiva želim novo izvoljenemu odboru mnogo uspehov pri izvrševanju svojih nalog.

M. V.

Posvetovanje o uporabi kemičnih vlaken v tekstilni industriji Jugoslavije

Zveza inženirjev in tehnikov tekstilcev LRH je organizirala marca letos zvezno posvetovanje: »Hemijska vlakna u tekstilnoj industriji Jugoslavije«. Posvetovanja se je udeležilo več kot 200 tekstilnih in kemičnih strokovnjakov iz Jugoslavije, Italije in Zahodne Nemčije. Na posvetovanju je bilo 16 referatov in koreferatov, na podlagi katerih se je razvila zelo plodna diskusija. Poedini diskutanti so udeležencem posredovali svoje bogate izkušnje iz problematike proizvodnje in predelave, odnosno kemične obdelave kemičnih vlaken.

V referatih in koreferatih je bila prikazana važnost kemičnih vlaken za industrijo in tehniko, perspektive za proizvodnjo in uporabo sintetičnih vlaken ter problematika surovin in proizvodnje regeneriranih celuloznih vlaken.

Z novim foulardom bomo izboljšali kvaliteto barvanih tkanin

nih celuloznih vlaken. S področja mehanične predelave je bilo obdelano predenje, tkanje in lastnosti akrilnih vlaken, mešanje volne s sintetičnimi vlakni, uporaba preje iz mešanic sintetičnih in naravnih vlaken za tkanine ter poizkusi predelave sintetičnih vlaken v raznih predilnicah, tkalnicah in oplemenitilnicah.

Referenti so posredovali tudi problematiko kemične obdelave vlaken in tekstilnih proizvodov, izdelanih iz kemičnih vlaken, kjer je bila z ozirom na strojni park obravnavana problematika koloristike, oplemenjevanje tkanin iz mešanic volne in poliesterskih vlaken, apretura poliamidnih tkanin za dežne plašče in podobno ter barvanje in apretiranje dralon. V posebnih referatih je bila prikazana problematika predenja dralon vlaken ter uporaba istih in brezkončnih niti v pletilstvu in industriji nogavic. V diskusiji so bile poleg tega obravnavane tudi lastnosti leacrylnih vlaken.

Omenjeno posvetovanje, ki je zainteresiralo tako pomembno število tekstilnih in kemičnih strokovnjakov, lahko smatramo za začetek v razširjeni akciji za masovno uporabo ter kvalitetnejšo in racionalnejšo predelavo kemičnih vlaken v naši državi.

Na osnovi referatov, koreferatov in diskusije so bili na posvetovanju sprejeti sledeči zaključki:

1. Nujno potrebno je pospešiti proizvodnjo kemičnih vlaken v Jugoslaviji in hkrati vestno proučiti sortiment in potrebe, da bi tako opravičili vložene investicije.

2. Z natančnimi poizkusi v laboratorijih in obratih moramo raziskati optimalne možnosti uporabe kemičnih vlaken tako samih kot v mešanicah, da bi s tem določili najugodnejše kompozicije in lastnosti tekstilnih proizvodov.

3. Poiskati moramo perspektivne možnosti za razširitev sortimenta proizvodnje tekstilnih proizvodov iz kemičnih vlaken.

4. Stalno moramo izboljševati tehnološki proces predelave in kemične obdelave, da bi lahko obdržali tekstilne proizvode iz kemičnih vlaken na čim višji ravni.

5. Z racionalno uporabo surovin in njihovih lastnosti moramo doseči rentabilnejšo proizvodnjo s povečanjem uporabnosti in vrednosti tekstilnih izdelkov, odnosno, potrošniku moramo nuditi boljše proizvode za nižjo ceno.

6. Dane smernice zahtevajo rekonstrukcijo obstoječih obratov, njihovo prilagoditev za možnost razširjene predelave kemičnih vlaken ter dviganje novih kapacitet izključno za razširitev predelave kemičnih vlaken.

7. Mobilizirati moramo vse možne znanstveno-raziskovalne institucije za še večjo posvetitev problemu raziskovanja na tem področju tekstila.

8. Neprestano moramo spremljati vso strokovno literaturo in vse uspehe, da ne bi zaostajali za napredkom ostalih predelovalcev kemičnih vlaken v svetu in to obravnavati v naših strokovnih organizacijah, vse znanje in pridobljene izkušnje pa prenašati v prakso ob sodelovanju strokovnjakov kemične industrije.

9. O uporabi in predelavi kemičnih vlaken moramo poučiti predvsem nove kadre, ki se izobražujejo na šolah za tekstilno industrijo.

10. Tekstilne proizvode, izdelane iz kemičnih vlaken, moramo vidno označiti, posredovati moramo navodila za uporabo in stalno ter sistematično kontrolirati zagotovljene kvalitete, da bi s tem zaščitili potrošnika in dosegli pri njem zaupanje.

A. K.

Nesrečam se lahko izognemo

Svetovni dan zdravja, 7. april, je obletnica tistega dne, ko je stopila v veljavo Ustava svetovne zdravstvene organizacije leta 1948. Geslo leta 1961 je »Nezgode in njih preprečevanje«.

Kaj je privedlo svetovno zdravstveno organizacijo do tega, da si je izbrala to geslo?

V svetovnem merilu povzročajo nezgode več smrtnih primerov kot katerakoli druga bolezen, izjemi sta le rak in bolezni srca in ožilja. Ugotovili so, da v nekaterih državah povzročajo nesreče smrt otrok med 5 in 19 letom v številu, ki je večje od vseh ostalih vzrokov skupaj. Zato so se začeli z vso resnostjo ukvarjati z analizami teh nesreč, kajti mnenja so, da se da vzrok nesreče ugotoviti prav tako, kot vzroke drugih bolezni. Do sedaj je prevladovalo mnenje, da je nesreča pač »slučaj«. Ob letošnjem dnevu zdravja pa želimo vsem ljudem povedati, da ne smemo več govoriti: »Nesreče se pač dogajajo«, ampak moramo pri vsaki nesreči najti vzrok, ki prav gotovo obstaja.

Ker delamo v tovarni, si oglejmo nesreče v našem okolju. Vsako leto se v Evropi ponesreči devetina do četrtnina delavcev. Povprečno se na vsakih 10 000 delavcev smrtno ponesreči eden od štirih delavcev. V ZDA odpade od letno 91 000 smrtnih nesreč 14 000 nesreč na industrijske obrate. Skupno število nesreč pri delu pa se letno dvigne skoraj na dva milijona. Neko poročilo mednarodnega urada za delo je kmalu po vojni objavilo, da je v letih 1939–1945 zaradi nesreč pri delu v ZDA in Angliji izgubilo življenje več ljudi, kot sta ti dve deželi imeli vojaških žrtev v drugi svetovni vojni.

V Sloveniji je bilo leta 1959 50 505 nesreč pri delu, med njimi 64 smrtnih primerov. Na 1000 zavarovancev se jih ponesreči povprečno 97,59. Analiza nesreč nam pokaže, da je za vsako osmo nesrečo izvor stroj. Da bi uspešno preprečevali nesreče, moramo voditi dobro statistiko, katera nam bo v pomoč pri ukrepanju. En način preprečevanja je, da se čimbolj uredijo predpisi za delo in izboljšujejo fizikalni pogoji dela. Neki angleški varnostni inženir je nedavno dejal: »Moja naloga je paziti, da se tudi najbolj nerodni delavci v naši tovarni pri delu ne izpostavljajo nevarnostim

nesreče.« Drug način preprečevanja je v vzgoji. Pri nesrečah je 80 % soudeležen faktor »človek«, zato je upravičeno, da so preventivni ukrepi predvsem usmerjeni na delavca. Za vzgojo delavcev je potrebno organizirati predavanja, individualno poučevanje, pogovore itd.

Večina strokovnjakov na tem področju soglaša, da imajo nesreče pri delu kakor tudi vse ostale ne-

»Kaj me briga! Meni se ne bo nikoli nič pripetilo. Morda Jožetu, Tonetu, Nežki...« (Ne posnemajte ga!)

sreče po več vzrokov hkrati. Zato se pri analizi ne smemo zadovoljiti samo z enim vzrokom, ki je ob nesreči najbolj očiten, ampak moramo poiskati še ostale vzroke, ki so bolj skriti, vendar nam v mnogih primerih prav ti narekujejo, kako naj ukrepamo, da bi preprečili ponovitev podobne nesreče.

Zavedajmo se, da je najboljši izdelek tovarne »varnost«.

Nabava in prodaja v mesecu februarju 1961

Surovine:	Nabavljeno kg	Porabljeno kg
LD	23 137	22 496
LK	24 779	14 514
KD	17 991	20 708
KK	5 280	12 450

Preja:

Bombažna nabavljena	59 419,1	53 751,7
Stanična nabavljena	1 812,7	1 812,7
Konopljen — dom. proizv.	23 961	23 032
Konopljen — nabavljena	1 610	1 610
Lanena — nabavljena	33 419	29 028

Premog:	521,2 tone	599,2 tone
---------	------------	------------

Tkanine:

	Proizvodnja m ²	Prodaja m ²	+ — prodaja na februar 1960
Bombažne	108 584	94 027	+ 2,90 %
Lanene	14 227	45 983	— 26,50 %
Pollanene	144 407	214 077	+ 38,30 %
Konopljene	30 674	31 993	— 1,46 %
Bombaž - konoplja	3 176	9 173	— 56,50 %
Lan - konoplja	2 747	1 472	— 48,20 %
Gasilske cevi — kg	3 968	3 326	+ 7,86 %
Oprti — kg	130	205	+ 205,00 %

Makulturnih tkanin smo imeli v februarju 1961 3010 m², medtem ko jih je bilo v istem mesetu leta 1960 2515 m².

Prodaja se je v februarju letos odvijala še dokaj ugodno, saj smo lanskoletno februarjsko prodajo presegli za 8,56 %.

Glede na splošni položaj v trgovinski dejavnosti v Jugoslaviji je to še pozitivno, kajti skoro v celotni trgovski mreži je vladala popolna zmeda in dezorientiranost. To situacijo je povzročila vest o znižanju cen, kar pa ni bilo rešeno v celih dveh mesecih. Izgledi so, da bo zadeva okoli znižanja cene skoro urejena in da pride prodaja v normalen tek.

Kako smo delali v mesecu februarju 1961

Izpolnitev količinskega plana:	Mesečna izpolnitev plana	Primerjava s 1960 Leto 1960 indeks 100
Predilnica	102,8 %	107,0 %
Tkalnica	95,7 %	103,0 %
Gasilske cevi	112,8 %	216,0 %
Zatrkani votki	99,6 %	98,7 %

Izpolnjevanje norm:

Predilnica	119,8 % v normi je delalo	245 delavcev
Tkalnica	113,4 % v normi je delalo	493 delavcev
Oplemenitil.	120,2 % v normi je delalo	95 delavcev
Tiskarna	119,0 % v normi je delalo	22 delavcev

Povprečno preseganje norme za celo podjetje je bilo 117,6 %. V normi je delalo 855 delavcev.

Konec februarja smo imeli 1101 delavca in 7 vajencev v delovnem razmerju.

Za konfekcijo smo nabavili nov stroj, ki obrezuje in robi istočasno

V predilnici je bil plan presežen za 2,8 %, ker so suho predilni stroji obratovali deloma v treh izmenah. Kumulativa je presežena za 7 % nasproti letu 1960. V lanskem letu je bil izpad v produkciji zaradi epidemije gripe, medtem ko letos ni bilo zastojev. Tkalnica planirane količine ni dosegla, ker je še vedno primanjkovalo bombažne preje. Izpad produkcije znaša 14 000 m², kar predstavlja enodnevno proizvodnjo. Stanje v pogledu dobav bombažne preje je ostalo nespremenjeno in se nam tudi še za mesec april in maj ne obeta izboljšanje. Ostali obrati so delali normalno. Zastojev zaradi prekinitev električne energije ni bilo. Obratovati je začel novi aparat za barvanje križnih navitkov.

Iz upravnega odbora

— V mesecu marcu 1961 je bil dosežen sledeči kompleksni učinek:

predilnica	30,1 %
tkalnica	30,1 %
oplemenitilnica	31,3 %
tiskarna	31,3 %
pogonski oddelek	30,1 %
uslužbenci	27,6 %
vodilni uslužbenci	34,0 %

Odkar je uvedeno kompleksno nagrajevanje, še ni bilo take izenačenosti kot ta mesec.

— Kompleksni učinek se odslej ne bo več obračunal ločeno vsakega 25 v mesecu, temveč skupno z ostalimi dohodki.

— Upravni odbor je odkupil diplomsko delo inženirja Šarca Alojza za 50 000 din. Delo obravnava rekonstrukcijo strojev v predilnici. Prav tako je UO odkupil diplomsko delo ing. Berganta Srečka za 40 000 din. Diplomsko delo obravnava uvajanje sintetike v našo predilnico.

— Tov. Sešku Ivu, vodji razvojnega oddelka, je odobren obisk vzorčnega velesejma v Milanu. Potovanje bo trajalo 6 do 8 dni.

— Tudi ing. Matičiču je odobreno potovanje v Nemčijo. Obiskal bo kemične tovarne za izdelavo barv in pomožnih sredstev, ki jih uporabljamo pri izdelavi naših izdelkov.

— Komisija za ocenitev osnovnih sredstev mora oceniti centrifugo, ki smo jo posodili podjetju »File« v Mengšu. Centrifugo bomo nato omenjenemu podjetju prodali, ker je za nas neuporabna.

— Upravni odbor je imenoval komisijo, ki mora preučiti tehnične in ekonomske možnosti združitve podjetja »Univerzale« z našim podjetjem. Pred-

- sednik komisije je dr. Franc Jerovec, člani pa Franc Rebernik, Jože Mavko in Ivan Deržič.
- Prošnjo absolventov IV. letnika STTS iz Kranja za pomoč k njihovem potovanju v inozemstvo ob zaključku šolanja upravni odbor ni odobril.
 - Uredniškemu odboru »Konoplana« se odobri nakup naprave za fotografiranje v zaprtih in temnejših prostorih (fleš). Cena se giblje med 25 000 in 30 000 din.
 - Odobrena je prošnja Lamberšku Viktorju za skrajšan delovni čas, ker obiskuje tečaj elektrostroke za visoko kvalifikacijo v Ljubljani. Tečaj bo trajal 3 mesece.
 - Za oplemenitilnico je treba nabaviti še eno stensko uro.
 - Urediti je treba dovajanje vode v zgornja nadstropja predilnice in tkalnice. Pritisk je zelo slab, včasih vode celo zmanjka.

Vi vprašate — mi odgovarjamo

Ker vsako vprašanje zahteva odgovor, smo se obrnili na posameznike, naj nam odgovore na nekaj vprašanj, ki nas vse zanimajo. Najprej smo se ustavili pri tov. dr. Jerovcu.

Vprašanje: Slišali smo, da ste predsednik komisije za fuzijo »Induplati« — »Univerzale«. Kaj naj bi komisija obdelala in kaj je pravzaprav njena naloga?

Roman Andrejka je na občinskem tekmovanju za »Zlato puščico« dosegel I. mesto in tako osvojil Zlato puščico za l. 1961. Drugi na tem tekmovanju pa je bil tov. Franc Rihtar

Odgovor: Naloga komisije je, da predvidi proizvodni program združenega podjetja, zasedbo razpoložljivih prostorov in razporeditev že zaposlene delovne sile, tako delavcev kot uslužbencev.

Komisija naj bi nadalje ugotovila, katera osnovna sredstva bi po združitvi bila odveč in katere investicije bi bile potrebne, da bi združeno podjetje rentabilno poslovalo.

Vprašanje: Ali predvidevate, da bi bil potreben referendum o tem vprašanju?

Odgovor: Menim, da bi bil referendum v primeru združitve nujen in sicer v obeh podjetjih.

Vprašanje: Ali je ta korak upravičen ali bo s tem samo komu pomagano?

Odgovor: Če naj bi prišlo do združitve podjetij, potem je to lahko samo posledica ugotovitve boljših ekonomskih pogojev skupnega podjetja od dosedanjih tako v enem kot v drugem. Iz tega sledi, da namen združitve ni v tem, da se nekomu samo pomaga.

— — —

Tudi okrevanje je dalo povod za razne diskusije. Pa pogledajmo, kaj je o tem povedala dr. Šiška Marija.

Vprašanje: Po kateri liniji so bili poslani naši sodelavci na okrevanje v Poreč?

Odgovor: Ker po zakonu o socialnem zavarovanju zdravstvene komisije pri zavodu ne morejo za bolezni, kot so astma, luskavica in druge, pacienta predlagati za klimatsko zdravljenje, je pri Zavodu za socialno zavarovanje poseben sklad, s katerim se omogočajo takšna zdravljenja. Na ta način so bili na okrevanje poslani tudi delavci iz Induplati. Predlog za posameznike so dali obratovodje, dokončno pa jih je izbrala ambulanta glede na potrebo in kvoto.

Predvsem so bili izbrani ljudje, ki delajo v prahu ali imajo astmo in razne kožne bolezni. Kriterij ali usmeritev za določanje okrevancev je v skladu s pravilnikom sklada za preventivno okrevanje.

Vprašanje: Ali morda veste, kako je prišlo do tega, da predpostavljeni okrevancev niso bili pravočasno obveščeni o njihovem odhodu?

Odgovor: Stiri do pet dni pred odhodom dobi kadrovski sektor v podjetju obvestilo direktno od Zavoda za socialno zavarovanje iz Ljubljane. Njihova dolžnost je, da obveste predpostavljene in okrevance.

— — —

V zvezi z menzo so bila tov. Zornadi postavljena naslednja vprašanja.

Vprašanje: Izjavili ste, da bo otvoritev preurejene menze 1. maja. Ste še tega mnenja?

Odgovor: Gradbena dela v obratu družbene prehrane bodo gotova do 1. maja tega leta. Prav tako bodo gotova tudi vsa obrtniška dela, kolikor niso direktno vezana z opremo. Za opremo in predelne steklene stene med pomivalnico in kuhinjo pa roka dovršitve ne moremo povedati, ker še niso izdelani načrti.

Vprašanje: Komu je bila poverjena izdelava načrtov? Ali morda veste, zakaj je njihova dostava tako neekspeditivna?

Odgovor: Izdelava načrtov je poverjena inženirju Šarcu in tov. Pogačniku iz Ljubljane.

Več o teh stvareh ne govori rad, ravno tako ni odgovoril na tretje vprašanje, ki se je glasilo: Sliši se, da se veliko predela, ko je že narejeno. Zakaj?

Živel 1. MAJ

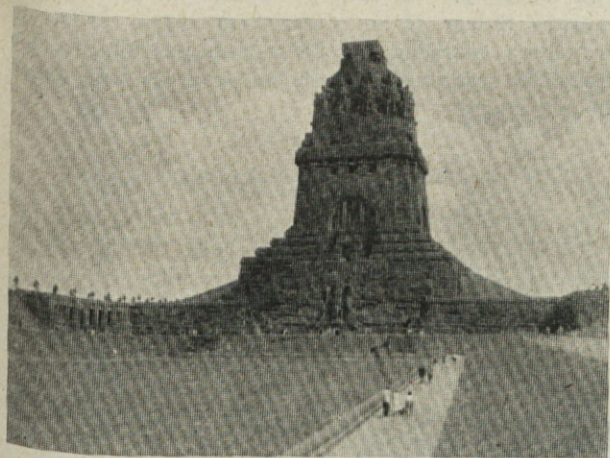
praznik delovnega ljudstva

Na mednarodni sejem

v Leipzig

Mesto Leipzig leži v Vzhodni Nemčiji. Mesto je že izpred vojne znano po vsakoletnih sejmih, na katerih sodelujejo vse industrijsko razvite države. Tudi letošnji spomladanski sejem je bil odraz zmogljivosti posameznih industrijsko razvitih ali razvijajočih se držav.

Z vlakom smo potovali preko Avstrije in Češko-slovaške. Peljali smo se skozi obe glavni mesti teh dveh držav, to je skozi Dunaj in Prago. Na Dunaju smo morali na južnem kolodvoru izstopiti in se s cestno železnico prepeljati na precej oddaljen Franc Jožefov kolodvor. Južni kolodvor je bil med vojno bombardiran in ga Avstrijci že pet let obnavljajo in so ga združili z vzhodnim. Postaja je moderno urejena, ima stranske prostore, to je restavracijo, higienske prostore, ki so vzorno čisti, umivalnice, menjalnico denarja, časopisne kioske in manjše prodajalne. Dostop do tirov, ki so dvignjeni nad terenom

Spomenik »Bitke narodov« pri Leipzig l. 1813

za celo nadstropje, je urejen s pomočjo navadnih in brezkončnih stopnic. Brezkončne stopnice obratujejo ves dan. Stopiš na prvo stopnico in že se dvigaš brez napora proti vrhu. Za vlak, ki vozi iz Dunaja preko Prage do Dresdenu (ki je že v Nemčiji), smo si morali oskrbeti še posebno karto, s katero je bil rezerviran sedež. Brez rezervacije se s tem vlakom sploh ne bi mogli peljati. Je to motorni vlak, imenovan »Vindobona«, in nosi ime po Dunaju še iz rimskih časov. Češkoslovaško smo presekali v smeri jug-sever. Pokrajina je hribovita kakor naša Dolenjska in malo od Prage naprej vozi vlak ob reki Labi, ki je plovna. Med vožnjo smo imeli priliko videti rečne tovarne ladje, ki so vozile v obeh smereh. V Dresdenu smo morali zopet presesti na drug vlak, ki vozi v smeri proti Leipzig. No, tu sem doživel posebnost, ki je dotlej še nisem videl. Vagoni so gradjeni v eno nadstropje. Pritličje je neposredno nad tračnicami in tako so pridobili prostor še za eno nadstropje. Nad kolesi vagona so nameščene stopnice, ki

vodijo v pritličje in k izhodu. Cela dolžina vagona je koristno izrabljena. Po dveurni vožnji in že precej utrujeni smo ob 23. uri prispeli v Leipzig. Sejemska uprava je organizirala poseben urad za dodelitev stanovanj gostom, udeležencem sejma. Ta urad je delal neprekinjeno na postaji in smo se tudi mi takoj javili. Razmestili so nas po privatnih stanovanjih, kamor smo se odpeljali s taksijem, ker sicer bi težko našli ulico in stanovanje. Razsvetljava v mestu je precej slaba, ceste so temne, posebno še izven centra. Druga svetovna vojna ni prizanesla Leipzig. Postaja, ki je ena največjih v Evropi, še vedno kaže posledice bombardiranja, medtem ko v mestu samem ni videti ruševin. Ruševine so pospravljene, in na površinah, kjer so nekoč stale hiše, je danes zelena trata. Po teh nezazidanih površinah se vidi, kako je bilo mesto bombardirano, kje so avioni položili »tepihe«, kakor smo med vojno imenovali načrtno in gosto obmetavanje bomb. Tu in tam še štrlijo v zrak stene nekdanje stavbe, pa tudi že kar veliko grmovje sem videl rasti na strehi zapuščene hiše.

Sejemski prostori so razmeščeni deloma po večjih stavbah v centru mesta, medtem ko je tehnični sejem, v katerem so prikazani stroji in oprema, na periferiji mesta. Naše zanimanje je bilo predvsem osredotočeno na tekstilnih strojih. Novost, ki je zanimala vse strokovnjake, je bila skupina strojev v ruskem paviljonu. Na skupini šestih strojev so prikazali izdelavo imitacije perzijanerja. Vsak od teh strojev izvrši eno fazo dela. Gotov izdelek je izredno dobra imitacija in na pogled človek ne bi mislil, da kožuh ni originalen. Skupina teh strojev stane 28 000 dolarjev, to je 21 000 000 dinarjev in jih je kupila Tovarna dekorativnih tkanin iz Ljubljane. Rusi so prikazali tudi raztezalke za laneno kratko vlakno in prstenčev moko predilni stroj za predenje številke Nm 8.5. Prstenčev stroj je zelo visok in masiven in ima 2 × 76 vreten. Italijani so razstavili križno previjalni stroj z vodilcem niti in z valjčki. Križno previjalni stroj je od podjetja Savio in smo enega mi že naročili. Uporabljali ga bomo za mehko navijanje bombažne preje za barvanje v novem aparatu. Stroj stane 1 800 000 Lit. Italijani so prikazali tudi križno previjalni stroj, na katerem se lahko menja dvig od normalne širine 127 mm na 152 mm ali tudi navzdol na 60 mm, in na katerem se lahko navija pogače za barvanje. Nemci so prikazali privezovalni stroj, katere tudi že pri nas uporabljajo tekstilne tovarne. Stroj stane s tremi stojali 4100 dolarjev, to je 3 075 000 dinarjev in ga bomo tudi mi nabavili. Maksimalna zmogljivost stroja je 20 000 vozlov na uro, seveda tu ni všteta priprava osnov. Tkalnih strojev, kakor si jih mi želimo, nisem videl pri vzhodnih državah. Tkske avtomate s štirimi čolnički pripravljajo Čehi in so mi predstavniki obljubili poslati ponudbo za dobavo v letu 1963.

Jugoslavija je imela svoj razstaveni prostor v izmeri 1000 m² zaprtega in 600 m² odprtega prostora.

Poleg konzerv podjetja Delamaris, sadja, lesnih izdelkov, elektromateriala, fine mehanike našega podjetja Iskra Kranj, usnjenih izdelkov Toko Domžale, glasbil Melodije iz Mengša, stikal in drobnega elektromateriala Elme Črnuče, sta bila razstavljena tudi dva osebna avtomobila znamke Fiat 600 in avtobus znane tovarne FAP. Zanimanje za naš paviljon je bilo veliko in so se obiskovalci posebno radi ustavljali pri naših »fičotih«. V mestu sem si ogledal razstavljene tekstilije in se predvsem zanimal za lanene tkanine in proizvode, slične našim. V lanenih tkaninah sem videl samo brisalke z modrim karo vzorcem. Tiskanih tkanin in tiskanih prtov je bilo veliko. Brisače frotirke so vse zelo pestro tkane v vseh mogočih barvnih kombinacijah.

Omenim naj še, da sem si v Leipzigu ogledal spomenik, kjer je bil leta 1813 premagan Napoleon. Spomenik je prav blizu tehničnega sejmišča, je zelo velik in viden daleč naokoli. V notranjosti spomenika prirejajo koncerte in slične prireditve, dvorana je izredno akustična. Druga znamenitost, ki je vredna ogleda, je živalski vrt. Čuvaj, ki krmi medvede, nam je pokazal, kako je rjavi medved ponižen in prijazen s človekom. Šel je k njemu in mu olupil pomarančo ter dajal krhelj za krhljem. Ko je čuvaj lupil pomarančo, mu je medved položil šapo na ramo, potem mu je čuvaj ukazal, naj se vleže na tla, kar je kosmatinec brez ugovarjanja storil, in končno, ko je pomarančo pojedel, sta se poslovila in si segla v roke.

Živalski vrt je bogato založen z vsemi vrstami živali in so iz svoje zaloge skupno oddali že 2000 levov.

V času sejma je bilo življenje v Leipzigu precej živahno. Obisk na sejmu je bil posebno v nedeljo izreden, ker so prišli domačini od vseh strani. V razgovoru smo slišali, da zaslužijo tkalke tudi do 600 mark na mesec, to je 100 000 dinarjev. Seveda je številka visoka in moramo upoštevati cene potrošnim proizvodom in prehranbenim artiklom. Popelinasta srajca dobre kvalitete stane 36 mark, to je 6500 dinarjev, slabša izvedba in slabše kvalitete stane 18 mark, to je 3200 dinarjev. Pomaranče, ki so redek artikel, stanejo po komadu 1 marko, to je 180 dinarjev. Najemnina za stanovanje je nizka in znaša za stanovanje z dvema sobama, kuhinjo in kopalnico 38 mark na mesec.

Vračal sem se po isti poti in se ustavil še na Dunaju, kjer je bil v tem času tudi sejem. Veliko je bilo prikazanih tiskanih tkanin za zavese in tiskanih prtov. Vzorci so vsi z velikimi cveti in v manjši količini z modernimi vzorci. Zelo veliko je bilo prikazanih set garnitur, tiskanih in tkanih v raznih temnejših barvah in tudi v kombinaciji z raznimi vezavami. O tkalnem stroju brez čolnička se v zadnjih letih mnogo piše in tudi po sejmi jih prikazujejo. Tovarna Sulzer je na dunajskem sejmu prikazala stroj brez čolnička, ki tke v treh pasovih pri 200 obratih na minuto, in seveda ne povzroča nam dobro poznani ropot.

R. F.

Vsem članom kolektiva »Induplati«
čestitamo k prazniku dela

1. maj

in želimo obilo delovnih uspehov

UREDNIŠTVO

Za smeh IN razvedrilo

Nekaj sekund pred pričetkom zasedanja DS, na katerem je bil potrjen zaključni račun za leto 1960. Tišina. Predsednik se dvigne, odkašlja in svečano prične: »Tovariši in tovarišice. Otvarjam zasedanje poslovnega poročila...«

IZPOLNJEVALKA

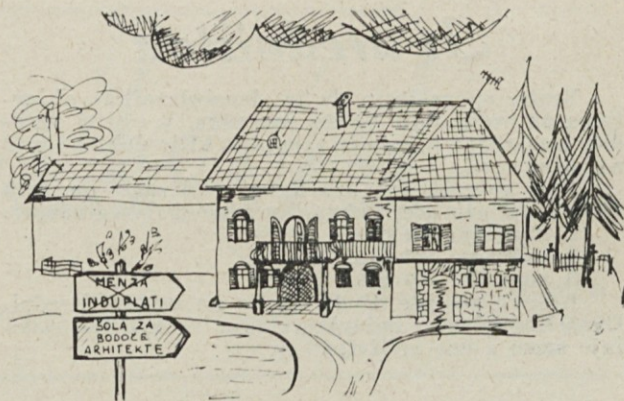
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

Skozi ves lik vpiši besede naslednjega pomena: 1. vodilna oseba, 2. območje, 3. najstarejši obrat v našem podjetju, 4. najvišja stopnja znanosti, 5. industrijska rastlina, 6. stroj v predilnici, 7. najmlajši obrat v našem podjetju, 8. nadomestilo za stroške na službenem potovanju.

V peti navpični vrsti dobiš besedo, ki nam je vsem dobro znana.

Tone: »Kaj so to Marsovci v Jaršah?«
Janez: »Ne. Obratovodja tkalnice se pelje v komercialo.«

Brez komentarja

Tkalski mojstri so pred nekaj dnevi med malico napravili sledeči dogovor: »In ko bo šel zadnji izmed nas v pokoj, se bomo zopet zbrali in se vsem skupaj lepo zahvalili za lepe obljube o še lepših garderobah.«

Ančka prosi Štefana v centrali: »Mi lahko pokličeš Ljubljano 30-064?«

»Seveda! Je službeno ali privatno?«

»Službeno!«

Čez 13 minut Štefan pokliče Ančko: »Poslušaj, Ančka, ta pogovor pa ni bil služben.«

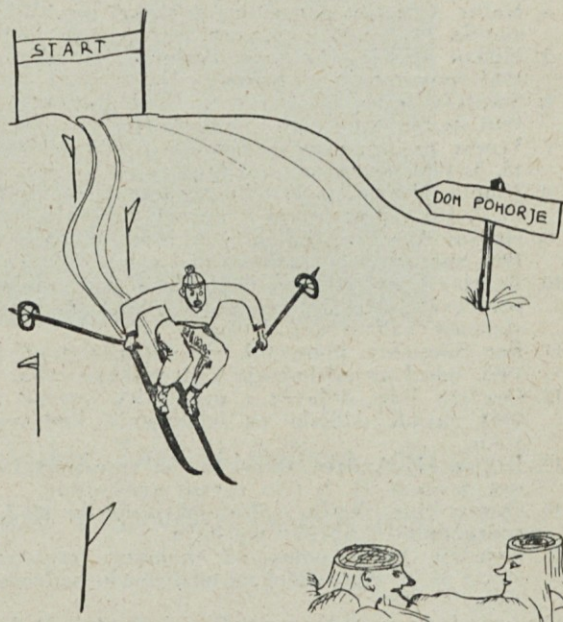
»Ja, zate že mogoče, zame je pa bil in še kako!«

»Zakaj si tako nataknen?«

»Oh, prmej..., kompleksen učinek ne bodo več izplačevali posebej 25. v mesecu, ampak kar 15. pri plači.«

»Ali ni vseeno?«

»Zate že, meni pa plačo vedno žena dvigne...«

Oče Štor: »Nič se ne bojte, soseda, saj to je eden od naših.«

Iz uredništva

Bralce opozarjamo, da je »Izpolnjevalka«, objavljena na predzadnji strani, nagradna. V rešitvi navedite posamezne besede in »besedo«, ki jo dobite v peti navpični vrsti.

Med reševalce s pravnimi rešitvami bo žreb razdelil tri nagrade v skupni vrednosti 1000 dinarjev:

1. nagrada: 500 din,
2. nagrada: 300 din,
3. nagrada: 200 din.

Rešitve pošljite do 24. aprila na naslov: Uredništvo »Konoplana«, Induplati, Jarše. Vsak lahko sodeluje samo z eno rešitvijo.

Personalne izpremembe

Vstopi:

1. Cvetko Ernest, upravnik menze, vstopil 1. 3. 1961,
2. Kokalj Pavla, tkalka v tkalnici, vstopila 8. 3. 1961,
3. Konjar Jakob, delavec v predpredilnici, vstopil 11. 3. 1961,
4. Cerar Karol, pomočnik v impregnaciji, vstopil 15. 3. 1961,
5. Golob Terezija, tkalka v tkalnici, vstopila 15. 3. 1961,
6. Iskra Anton, prevzem surovih tkanin v prejemarni, vstopil 15. 3. 1961,
7. Jurak Marija, tkalka v tkalnici, vstopila 15. 3. 1961,
8. Pintarič Kristina, predica v predpredilnici, vstopila 15. 3. 1961,
9. Plesnik Pavla, predica v predpredilnici, vstopila 15. 3. 1961,
10. Podgoršek Ludvik, mazač strojev v mokri predilnici, vstopil 15. 3. 1961,
11. Šimonka Helena, tkalka v tkalnici, vstopila 15. 3. 1961.

Izstopi:

1. Bradač Jožefa, previjalka v pripravljalnici, izstopila 28. 2. 1961 na podlagi lastne odpovedi,
2. Habjan Peter II, prevzem surovih tkanin v prejemarni, izstopil 28. 2. 1961, samovoljno zapustil delo,
3. Jelovšek Marija, tkalka v tkalnici, izstopila 28. 2. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
4. Malus Alojzija, pomočnica v mokri predilnici, izstopila 28. 2. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
5. Miškot Marija, tkalka v tkalnici, izstopila 28. 2. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
6. Smrdelj Zofija, tkalka v tkalnici, izstopila 28. 2. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
7. Vinčec Stefan, vrvičar v mokri predilnici, izstopil 15. 3. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
8. Šimenc Marija, motovilka v motovilnici, izstopila 15. 3. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
9. Horvat Amalija, tkalka v tkalnici, izstopila 28. 2. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
10. Bergles Franc, tekstilni tehnik — pom. mojstra v pripravljalnici, izstopil 21. 3. 1961, odšel na odsluženje kadrovskega roka,
11. Bec Stanislav, pomočnik škrobilec, izstopil 21. 3. 1961, odšel na odsluženje kadrovskega roka,
12. Oražem Jože, delavec v predilnici, izstopil 21. 3. 1961 zaradi odhoda na odsluženje kadrovskega roka,
13. Bertoncely Andrej, dvorišni in transportni delavec, izstopil 22. 3. 1961 zaradi upokojitve,
14. Opara Vida, tkalka v tkalnici, izstopila 22. 3. 1961 sporazumno z upravo podjetja,
15. Koncilja Janez, pomočnik tkalskega mojstra, izstopil 24. 3. 1961, odšel na odsluženje kadrovskega roka,
16. Jemc Ivan, predilec v predilnici, izstopil 24. 3. 1961, odšel na odsluženje kadrovskega roka,
17. Knep Jože, ključavničarski pomočnik, izstopil 24. 3. 1961, odšel na odsluženje kadrovskega roka,

18. Cernivec Stanislav, mazač strojev v mokri predilnici, izstopil 24. 3. 1961, odšel na odsluženje kadrovskega roka.

Poročili so se:

1. Trojanšek Antonija, tkalka, poročena Klemenčič,
2. Ožbolj Ivanka, tkalka, poročena Borec,
3. Šinigoj Hilda, tkalka, poročena Vrtačnik,
4. Opalk Terezija, predica, poročena Basak,
5. Burja Ana, delavka v prejemarni, poročena Novak.

V kinu Induplati bodo predvajali

22. in 23. aprila. »NESREČNIKI«. Po znamenitem romanu Viktorja Hugoja so posneli v teh norami barvni film »Les misérables«. Film pripoveduje prigodo jetnika Valžana, ki prebija v tulonskem zalivu 19 let ječe, ker je kradel — kruh! Usoda jetnikov pa po prestani kazni še ni zaključena, nositi morajo do svoje smrti rumen pas kot znak, da so bili nekoč robijaši. Valžan prične v mestu Montrej novo življenje. Nihče ga ne prepozna. Postane celo župan tega mesta. Slučajno pa se znajde v mestu tudi policijski inšpektor Žaver, ki vztrajno zalezuje Valžana. Naposled Valžan reši Kozeto, hčerko umrle prostitutke, in skupaj z njo pobegne v Pariz. Toda tja je premeščen tudi inšpektor Žaver.
29. in 30. aprila. II. DEL NESREČNIKOV. Leta 1830 izbruhnejo nemiri v Parizu. Boji na uličnih barikadah so srditi in tja se vtihotapi tudi Žaver. Revolucionarji ga hočejo ubiti prav tedaj, ko ga sreča Valžan. Uporniki ga izročijo Valžanu v prepričanju, da ga bo ta likvidiral in se maščeval za vse prestano gorje. Toda Valžan osvobodi Žavera. Na koncu se Valžan prostovoljno preda Žaveru. Ko ta spozna svojo zmoto o življenju, pusti Valžana in se vrže v Seino. Marius, sin nesrečnega Napoleonovega generala, pa misli, da je Žaver rešil in osvobodil Valžana in da ga je ta za zahvalo ubil, zato zahteva od njega, da za vedno zapusti Kozeto. Valžan je sedaj popolnoma uničen. Umakne se v samoto. Marius pa je medtem slučajno spoznal ime svojega rešitelja in zato po hiti k Valžanu ter ga tako reši. Ne zamudite tega filma!
6. in 7. maja. Ameriški barvni vista-vision film »VREMENAR«. Lizi živi s svojim očetom na zemlji, na katero pade le malo dežja. Njena dva brata si zelo prizadevata, da bi našla za sestrice ženina. Po naključjih v eno in drugo ekstremnost, za in proti ženitvi, se že zdi, da bo Lizi ostala sama. V tem času pa pride na posestvo Starbuck, mož, ki naredi dež v 24 urah pod pogojem, da mu vnaprej izplačajo 100 dolarjev. Oče mu izplača denar, in medtem, ko vsa ostala družina dela na pripravah dež, se Starbuck seznani z Lizi in jo vabi, da z njim odide v novo življenje. Usodnega dne pride File (šerif) z aretacijskim nalogom, češ, da je Starbuck šarlatan. Lizi le izprosi Starbucka s pogojem, da vrne prejeti denar. Ko Starbuck odhaja, prosi Lizi, naj gre z njim. Toda tudi šerif jo snubi za ženo. Odloči se za slednjega. Starbuck še ni prišel kdove kako daleč, ko se nebo stemni in težko pričakovani dež ohladi vročo in posušeno zemljo. Vrne se na posestvo — toda, samo po — denar!
13. in 14. maja bodo predvajali film MACEK NA VROČI PLOČEVINASTI STREHI!

Predstave so v soboto ob 20. uri in v nedeljo ob 17. in 19. uri.

Za številan obisk se priporoča
Uprava kina INDUPLATI